

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Грицай Є.С., Ткаченко Н.О.

Науковий керівник: к.фарм.н., доц.Ткаченко Н.О.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра управління та економіки фармації, медичного і фармацевтичного правознавства

Категорія «соціальне інвестування» (СІ) визначається як спосіб реалізації корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) за допомогою цільових програм, які відповідають потребам основних груп зацікавлених осіб – споживачів, персоналу, місцевих спілок. Метою дослідження є аналіз розвитку та стану соціального інвестування як вищої форми СВ фармацевтичної організації в ринкових умовах. Основними методами, що використано у роботі, стали контент-аналіз та інтерв'ювання. На основі контент-аналізу встановлено, що найбільшими соціальними інвесторами фармацевтичного сектору являються виробники лікарських засобів. Причому зарубіжні фармацевтичні компанії («Новартис», «Берінгер Інгельхайм», «Санofi» та ін.) приділяють більше уваги соціальній політиці ніж вітчизняні. Українські компанії «Фармак», «Артеріум» сьогодні намагаються не відставати від закордонних лідерів. Досить мало інформації про стан соціальних інвестицій фармацевтичних компаній оптового сегменту: участь у конференціях, підтримка окремих благодійних акцій та взяття на себе додаткових зобов'язань перед своїми працівниками. Стосовно роздрібного сегменту регіонального ринку, основним (поодинокими) напрямками соціального інвестування є: підвищення кваліфікації співробітників підприємства, соціально-культурні або спортивні заходи, організація практик для студентів, прийом на роботу випускників-молодих спеціалістів, участь у державних соціальних програмах, співпраця з благодійними фондами, участь у професійно орієнтованих заходах ВНЗ, преміювання кращих студентів.

ДОСЛІДЖЕННЯ ГІПОХОЛЕСТЕРИНЕМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ СЕРЕД ПОХІДНИХ 3-БЕНЗИЛ-8-МЕТИЛКСАНТИНІВ

Данільченко Д.М., Остапенко А.О.

Науковий керівник: професор Білай І.М.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ ФПО

Однією з актуальних проблем сучасної медицини є профілактика і лікування цукрового діабету та супутніх серцево-судинних захворювань, а саме атеросклерозу. Атеросклероз - хронічне захворювання, пов'язане з поширеним ураженням артерій, що проявляється в пошкодженні інтими артерій, відкладенні в ній ліпідів (жирових речовин, холестерину), солей кальцію з подальшим звуженням просвіту судин, що в подальшому може привести до інсульту або інфаркту. Саме тому ми вважаємо необхідним створення нового вітчизняного гіпоглікемічного препарату, що володіє антиатерогенною активністю. Метою наших досліджень було проведення порівняльного вивчення широко застосовуваних цукрознижуючих препаратів та вперше синтезованих похідних 3-бензил-8-метилксантину на концентрацію загального холестерину (ЗХС). Раніше було встановлено, що дані похідні ксантину володіють виразною гіпоглікемічною дією. Гіпохолестеринемічні властивості похідних 3-бензил-8-метилксантину оцінювали на інтактних щурах лінії «Вістар» за рівнем ЗХС в сироватці крові. В якості об'єкту дослідження було використано 15 похідних 3-бензил-8-метилксантину, синтезованих на кафедрі біохімії і лабораторної діагностики Запорізького державного медичного університету. Досліджувані речовини вводилися в лікувально-профілактичному режимі щурам в дозі 1/10 від LD50. У результаті проведеного дослідження було виявлено 4 сполуки, що найбільше знижували рівень ЗХС серед 15 похідних 3-бензил-8-метилксантину. Треба відзначити, що препарати порівняння метформін і глібенкламід майже не впливали на рівень ЗХС в сироватці крові досліджуваних щурів.

РОЗРОБКА МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ КСИЛОМЕТАЗОЛІНУ

Донченко А.О.

Науковий керівник: проф. Васюк С.О.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра аналітичної хімії

Розширення арсеналу лікарських засобів супроводжується створенням нових методів їх аналізу. В останнє десятиріччя з'явилася значна кількість публікацій, присвячених розробці методик кількісного визначення лікарських речовин. Автори звертають увагу на високу чутливість та селективність методів. Але більшість розроблених методик потребують коштовного обладнання, вимагають роботи висококваліфікованих кадрів та використання токсичних реактивів. Тому, важливість розробки нових та вдосконалення існуючих методів аналізу лікарських речовин не підлягає сумніву. Метою роботи стала розробка методики кількісного визначення ксилометазоліну за реакцією з 2,3-дихлор-1,4-нафтохіноном. Експериментально встановлено, що ксилометазолін реагує з даним реагентом у середовищі ДМФА з утворенням забарвленого продукту реакції з максимумом абсорбції при 492 нм. Досліджено вплив на перебіг реакції таких чинників як розчинник, температура, час та кількість доданого реагенту. Підпорядкування закону Бера перебуває у межах концентрацій 16,0-24,0 мг/100 мл. Значення межі

виявлення становить 4,25 мкг/мл, що вказує на достатню чутливість реакції. Виходячи з отриманих результатів, розроблено методику кількісного визначення ксилометазоліну, яка в подальшому буде використана для аналізу лікарських форм, з проведенням процедури валідації.

ПОЛІФЕНОЛЬНІ СПОЛУКИ *ACHILLEA TAURICA* ВІЕВ. ФЛОРИ УКРАЇНИ

Дуюн І.Ф., Смойловська Г.П.

Науковий керівник: проф. Мазулін О.В.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра фармакогнозії, фармацевтичної хімії та технології ліків ФПО

Метою дослідження було: визначення складу поліфенольних сполук трави *Achillea taurica* Vieb. (деревій кримський) флори України. Рід *Achillea* L. (деревій) родини *Asteraceae* L. відносять до розповсюджених та багатовидових. У флорі України він налічує до 23 представників. В сучасній медицині використовують в формі настоїв трави або відварів коренів (1:10) протизапальних, кровоспинних та ранозагоюючих засобів. Перспективним для культивування та застосування в медицині є *Achillea taurica* Vieb. Рослина є постійним представником біоценозів, проростає по луках, степах, пасовищах, біля доріг, на пустирях, по схилах р. Дніпро. Для досліджень траву рослини заготовляли під час цвітіння в умовах південного сходу України (червень-липень, 2013-2014 рр.). Сушіння проводили повітряно-тіньовим методом ($t=30-35^{\circ}\text{C}$). Компонентний склад біологічно флавоноїдів та гідроксикоричних кислот трави деревію кримського на наш час не вивчений. Застосовували методи: ТШХ, ПХ, ВЕРХ, прилад: Agilent Technologies 1100 з термостатом G13116A и детектором G1316A. Використовували стандартні зразки речовин, розчинники та реактиви в відповідності з вимогами ДФ XI и ДФУ. Встановлено присутність до 6 флавоноїдів та 2 гідроксикоричних кислот. Основними з котрих були: лютеолін-7,3'-ді-О- β -D-глюкопіранозид, рутин, кверцетин, апігенін-7-О- β -D-глюкопіранозид, лютеолін-7-О- β -D-глюкопіранозид, хлорогенова та неохлорогенова кислоти. Отримані ліофільні екстракти з трави рослини містять ці речовини в складі комплексів БАР. Висновки: поліфенольний склад трави *Achillea taurica* Vieb. перспективний для одержання лікарських засобів протизапальної, кровоспинної та ранозагоюючої дії.

ХІМІЧНИЙ СКЛАД *ASTER SALIGNUS* WILLD

Д'яченко А.Ю.

Наукові керівники: д.біол.н., доц. Тржецинський С.Д., к.фарм.н., доц. Мозуль В.І.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра фармакогнозії, фармакології та ботаніки

На території України зростає 7 видів роду айстра (*Aster* L.), родини айстрові (*Asteraceae*). Серед них найбільш поширена на півдні України айстра верболиста (*Aster salignus* Willd.). Аналіз даних народної медицини показує, що види роду айстра здавна використовувались як відхаркувальний, протизапальний, кровоспинний, імуностимулюючий засіб. Проведеніми раніше дослідженнями в траві айстри верболистої були виявлені вітаміни, флавоноїди, ефірні олії, дубильні речовини, амінокислоти, макро- та мікроелементи. Метою даної роботи стало дослідження летких сполук, органічних та жирних кислот трави *Aster salignus* Willd. Матеріали та методи. Об'єктом дослідження були зразки трави айстри, заготовленої у фазу цвітіння в м. Запоріжжя. Хромато-мас-спектрометричне дослідження ефірної олії, жирних та органічних кислот проводили на хроматографі Agilent Technology 6890 з мас-спектрометричним детектором. Вміст сполук розраховували відносно внутрішнього стандарту. Отримані результати. В результаті фітохімічного дослідження в траві айстри верболистої ідентифіковано 44 компоненти, найвищий вміст встановили: спатуенол (150,16 мг/кг), аромадендренноксид (120,10 мг/кг), аромадендрен (113,21 мг/кг). В ліпофільній фракції насіння айстри верболистої домінують: лінолева (76,25%), олеїнова (8,85%) та пальмітинова (8,22%) кислоти. В траві айстри верболистої виявлено високий вміст органічних кислот, серед яких домінують лимонна (3743,10 мг/кг), маленова (1580,26 мг/кг) кислоти. Висновки. Використання сучасних методів аналізу дозволило встановити в траві айстри верболистої значну кількість летких сполук, жирних та органічних кислот. Результати досліджень показують перспективність подальшого фармакогностичного вивчення айстри верболистої.

РОЗРОБКА ТА ВАЛІДАЦІЯ СПЕКТРОФОТОМЕТРИЧНОЇ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ЛОРАТАДИНУ

Загородній С.Л., Бугайова В.В.

Науковий керівник: проф. Васюк С.О.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра аналітичної хімії

Останнім часом збільшується кількість алергічних захворювань серед населення, а особливо, серед жителів промислових міст. Одним з найпоширеніших та найефективніших протиалергічних препаратів можна назвати блокатор H_1 -рецепторів лоратадин. У світі існують десятки препаратів цього лікарського засобу. У зв'язку з цим метою нашої роботи була розробка нових простих, ефективних та доступних методів аналізу лоратадину. Для дослідження було використано субстанцію лоратадину фармакопейної чистоти, а також хімічно чисті бромкрезоловий зелений (БКЗ) та ацетон. Вимірювання оптичної густини проводилось на спектрофотометрі Specord 200 (Analytik jena, Німеччина). В ході роботи